

Република Србија

Републички секретаријат за
јавне политичке

Број: 500-01-00002/2018-02
25.04.2018. године
Влајковићева 10
Београд

МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА

БЕОГРАД
Немањина 22-26

ПРЕДМЕТ: Мишљење на Предлог стратегије јавног здравља Републике Србије
У вези са вашим дописом број: 500-01-00649/2017-07 од 2.04.2018. године, који је
Републичком секретаријату за јавне политичке достављен дана 11.04.2018. године,
обавештавамо вас о следећем:

Предлог стратегије јавног здравља Републике Србије (у даљем тексту: Предлог стратегије) је документ јавне политике који утврђује опште циљеве у управљању факторима који утичу на јавно здравље, као и мере за подршку унапређењу здравља становништва, спречавање болести и продужење квалитетног живота.

Републички Секретаријат за јавне политичке (у даљем тексту: РСЈП) предлаже измену имена Предлога стратегије тако да гласи: „Предлог програма јавног здравља Републике Србије до 2026. године”, пошто циљеви и мере утврђени у Предлогу стратегије указују да предложеном документу јавне политике више одговара формат програма. Наиме, програм је документ јавне политике ужег обухвата од стратегије, који разрађује посебне циљеве једне или више стратегија у складу са којима се доноси.

У вези са тим, истичемо да Предлог стратегије разрађује управљање јавном политиком у јавном здрављу, које представља посебну област у оквиру здравства, за које је у наредном периоду потребно донети стратегију. Поред тога, предложена стратегија утврђује мере и активности у више различитих области јавне политике (здравство, пољопривреда, заштита животне средине и слично).

Напомињемо да је неопходно да се у наслову наведе рок важења предложеног документа, како би се циљеви и мере за њихово остваривање везивали да јасно одређени период.

Предлагач није навео да ли се током израде Предлога стратегије консултовао са репрезентативним представницима заинтересованих страна, у складу са применом начела јавности и партнерства у припреми докумената јавне политичке, имајући у виду значај ангажовања широког круга носилаца и учесника у спровођењу активности предвиђених у Акционом плану (здравствене институције, органи државне управе, јединице локалне

самоуправе, научно-истраживачке и струковне организације, привреда, удружења грађана и сл.).

У делу 2. „Оквир Стратегије јавног здравља”, предлагач је пропустио да прикаже ех пост анализу имплементације Националне стратегије за јавно здравље (са Акционим планом за период 2009-2013.), као и примене Закона о јавном здрављу (донетог 2016. године), која би указала на проблеме у области јавног здравља - са налазима, закључцима и препорукама као основом за утврђивање промене која се жели постићи спровођењем Предлога стратегије. Уколико постоји евалуација претходне стратегије, треба је укључити.

Поред наведеног, РСЈП сматра да је у овом делу потребно приказати анализу неједнакости у здрављу (узроци неједнакости, недостаци здравственог система који узрокују неједнакост, случајеви најизраженије неједнакости, идентификација угрожених група). Такође, у приказу стања, потребно је прецизирати мере јединице за показатеље смртности одојчади и деце, навести податке који се односе на стопу смртности породиља, и упоредити наведене податке са подацима релевантних земаља (земље ЕУ, Вишеградске групе и/или региона). Осим тога, предлагач је у оквиру приказа фактора ризика пропустио да наведе податке које се односе на степен злоупотребе опојних дрога за одговарајући период (2006-2013.).

Потребно је да општи циљеви буду дефинисани тако да буду мерљиви и временски одређени, са утврђеном почетном и циљаном вредношћу показатеља учинка, као и извором верификације, што је услов успешног праћења и оцене ефеката спровођења предложеног документа.

Специфични и оперативни циљеви наведени у предложеном документу су по садржини најчешће мере и актиности за спровођење посебних циљева, неуједначени по степену општости, тако да неки захтевају усвајање посебног документа јавне политике, док други представљају рутинске административне послове. Потребно их је уједначити на нивоу који омогућава делотвorno спровођење и праћење учинка. Индикатори на нивоу специфичних циљева најчешће не указују на учинак, већ су процесни (без почетне и циљне вредности), што ће у значајној мери отежати праћење ефеката спровођења предложеног документа. Сматрамо да је на нивоу специфичних и оперативних циљева неопходно одредити почетне и циљане вредности показатеља учинка, као и изворе верификације (са навођењем и у Акционом плану).

У Акционом плану за период од 2018 до 2026. године, оперативни циљеви су приказани као активности у колони Активности, са утврђеним изворима финансирања, али без процењеног износа средстава. Препоручујемо да се као носилац активности наводи само једна одговорна институција.

У делу 6. Имплементација, праћење, евалуација и извештавање о спровођењу Стратегије, потребно је утврдити дужину периода након кога ће бити спроведена евалуација. Такође, неопходно је прецизирати институцију која ће израђивати годишњи извештај о спровођењу предложене стратегије и коме ће га подносити.

